

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-54-28>

УДК 330.1

Покровська Наталія Миколаївна

кандидат економічних наук, старший викладач,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0699-0362>

Такатли Аліна Максимівна

бакалавр,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-2930-1341>

Natalia Pokrovskaya, Alina Takatly

National Technical University of Ukraine
«Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»

**ОБОРОТНІ АКТИВИ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ:
ОБЛІК В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПІ, ШЛЯХИ СПРОЩЕННЯ****CURRENT ASSETS IN THE AGRICULTURAL SECTOR:
ACCOUNT-ING IN UKRAINE AND EUROPE, WAYS OF
SIMPLIFICATION**

Анотація. В умовах війни та євроінтеграції гармонізація обліку оборотних активів аграрного сектору України з європейськими стандартами є вкрай актуальною. Оборотні активи відіграють основну роль у фінансово-му управлінні агропідприємствами. В Україні їх облік регулюється національними стандартами (НСБО) та Податковим кодексом, проте часті зміни нормативної бази ускладнюють його ведення. У країнах ЄС облік здійснюється за стандартами IFRS з використанням автоматизованих систем, що забезпечує вищу прозорість і ефективність. Актуальним є дослідження напрямів спрощення та гармонізації обліку оборотних активів шляхом порівняння національних і міжнародних підходів. Очікується, що адаптація європейських практик підвищить прозорість, інвестиційну привабливість і конкурентоспроможність аграрних підприємств.

Ключові слова: оборотні активи, аграрний сектор, міжнародні стандарти фінансової звітності, бухгалтерський облік, євроінтеграція, облік запасів.

Summary. In the context of war and European integration, the harmonization of accounting for current assets in the agricultural sector of Ukraine with European standards is extremely urgent. Current assets play a key role in the financial management of agricultural enterprises. In Ukraine, their accounting is regulated by national standards (NSBO) and the Tax Code, but frequent changes in the regulatory framework complicate its maintenance. In EU countries, accounting is carried out according to IFRS standards using automated systems, which ensures higher transparency and efficiency. It is relevant to study the directions of simplification and harmonization of accounting for current assets by comparing national and international approaches. It is expected that the adaptation of European practices will increase transparency, investment attractiveness and competitiveness of agricultural enterprises. This article aims to identify the key differences in accounting approaches between Ukraine and the EU, using Poland as a reference country. The methodology involves a comparative analysis of national and international standards (NAS and IFRS), document analysis of legislative frameworks, and evaluation of the XBRL-based Taxonomy UA IFRS 2023 implementation. The study outlines critical challenges for Ukrainian agribusinesses in transitioning to IFRS and provides practical recommendations to improve accounting efficiency. It reveals that, unlike Ukrainian standards focused on historical cost, IFRS emphasizes fair value and risk disclosure, which are crucial for decision-making in volatile environments. The Polish experience demonstrates the benefits of digitalization, automated inventory management, and access to international capital. The results highlight the necessity for Ukraine to accelerate the adoption of electronic reporting formats and ERP systems to streamline accounting processes. The research contributes to a deeper understanding of how European financial reporting practices can be adapted to local conditions in Ukraine and enhance the overall resilience and transparency of the agricultural sector in times of crisis.

Keywords: current assets, agricultural sector, international financial reporting standards, accounting, European integration, inventory accounting.

Постановка проблеми. В Україні існують офіційні документи, які регулюють перехід на міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ). Основним нормативним актом є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1], який оновлений для гармонізації з європейськими стандартами. Згідно із законом, підприємства, що зобов'язані застосовувати МСФЗ, повинні складати фінансову звітність на основі таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами в єдиному електронному форматі, визначеному центральним органом виконавчої влади [2]. Міністерство фінансів України оприлюднює переклади МСФЗ державною мовою на своєму офіційному вебсайті, що забезпечує доступність та єдність застосування стандартів у практиці бухгалтерського обліку. Варто зазначити, що для середніх і малих компаній перехід на МСФЗ не є обов'язковим, хоча використання цих стандартів може надати переваги в управлінні та прозорості фінансової звітності. Попри наявність нормативної бази [3], впровадження міжнародних стандартів в Україні потребує подальшого узагальнення основних напрямів переходу, аналізу поточного стану фінансової звітності та виявлення можливих проблем. Це особливо актуально під час війни, оскільки швидкий перехід на МСФЗ сприятиме залученню іноземних інвестицій, підвищенню фінансової стабільності підприємств та їх інтеграції у світовий економічний простір [10].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній економічній літературі існує різноманіття підходів до визначення сутності оборотних активів. Так, Н.О. Власова, О.А. Круглова та Л.І. Безгінова визначають оборотні активи як сукупність матеріальних і грошових цінностей, що обслуговують поточний господарський процес підприємства, перебувають у постійному русі та переносять свою вартість на продукцію (послуги) протягом одного операційного циклу [5, с. 85]. Л.І. Бровко, М.С. Попенко та О.В. Чернович (2022) аналогічно підкреслюють повне споживання цих активів у межах одного виробничого циклу [6]. Крім того, дослідники зосереджуються на методичних підходах до аналізу формування та ефективного використання активів за умов невідомості та ризику, що підкреслює важливість врахування ризиків при управлінні оборотними активами [7]. Американські вчені, зокрема Пітер Волтон і Вальтер Аертс, трактують поточні активи як ресурси, що можуть бути перетворені в грошові кошти протягом одного року або операційного циклу, якщо він коротший [8]. Роберт Мертон визначає їх як майно, яке може бути конвертовано в грошові кошти протягом наступних 12 місяців [9]. Окремі автори (наприклад, Джон Л. Тілл) акцентують увагу на дебіторській заборгованості як складовій оборотних активів, що виникає у процесі комерційного кредитування [10]. Від-

мінності в підходах також стосуються термінології. В українській практиці поняття «оборотні активи» зазвичай охоплює матеріальні та грошові ресурси, які використовуються протягом одного операційного циклу. Натомість у міжнародній практиці термін «current assets» має ширше значення і включає короткострокові фінансові інвестиції та окремі види дебіторської заборгованості. Ця різниця може створювати труднощі при узгодженні бухгалтерської звітності між національними та європейськими стандартами. Основними критеріями класифікації активів як оборотних є їх короткостроковий характер і здатність швидко перетворюватися в грошові кошти. Варто зазначити проблему узгодження економічних термінів у вітчизняній методиці обліку оборотних активів та європейському підході.

Відмінності спостерігаються і в термінології. В українській практиці поняття «оборотні активи» зазвичай охоплює матеріальні та грошові ресурси, які використовуються протягом одного операційного циклу. Натомість у міжнародній практиці термін «current assets» має ширше значення і включає короткострокові фінансові інвестиції та деякі види дебіторської заборгованості. Ця різниця може створювати труднощі при узгодженні бухгалтерської звітності між національними та європейськими стандартами. Основними критеріями класифікації активів як оборотних є їх короткостроковий характер і здатність швидко перетворюватися в грошові кошти. Варто зазначити проблему узгодження економічних термінів у вітчизняній методиці обліку оборотних активів та європейському підході.

Метою статті є визначити особливості та перспективи гармонізації обліку оборотних активів в аграрному секторі України у контексті євроінтеграції, виявити відмінності між національними та міжнародними стандартами обліку, та обґрунтувати напрями спрощення ведення обліку відповідно до вимог МСФЗ.

Зокрема, передбачено аналіз нормативно-правової бази, що регулює фінансову звітність, виявлення основних проблем під час переходу на МСФЗ та оцінку впливу впровадження Таксономії UA МСФЗ XBRL 2023. Крім того, дослідження спрямоване на розробку рекомендацій щодо вдосконалення системи обліку оборотних активів, підвищення прозорості та ефективності фінансового управління аграрними підприємствами відповідно до міжнародних стандартів.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах економічного розвитку важливе значення має гармонізація обліку оборотних активів, що дозволяє забезпечити єдність фінансової звітності та підвищити прозорість діяльності підприємств. Ефективне управління оборотними активами сприяє покращенню фінансового стану компаній, оскільки їх оптимальна структура

безпосередньо впливає на ліквідність, рентабельність і конкурентоспроможність. У цьому контексті особливої уваги заслуговує порівняння міжнародних підходів до обліку оборотних активів та оцінка їхнього впливу на фінансову стійкість підприємств.

Система управління оборотними активами в різних країнах має свої особливості, що зумовлено відмінностями у бухгалтерських стандартах, нормативно-правовому регулюванні та економічному середовищі. В українському бухгалтерському обліку оборотні активи – ресурси підприємства, які використовуються в господарській діяльності протягом одного операційного циклу (або 12 місяців) і можуть бути швидко конвертовані в грошові кошти. До складу оборотних активів належать запаси (сировина, матеріали, готова продукція), дебіторська заборгованість, грошові кошти та їх еквіваленти. Визначення базується на нормах національних стандартів обліку, де акцент зроблено на ліквідності активів та зв'язку з операційним циклом підприємства. У міжнародній практиці, відповідно до вимог МСФЗ (наприклад, положень IAS 1), оборотні активи визначаються як активи, що очікується реалізувати або спожити в межах звичайного бізнес-циклу чи протягом 12 місяців.

Основною відмінністю між українськими стандартами та МСФЗ є підхід до оцінки: МСФЗ акцентують увагу на справедливій вартості активів та розкритті додаткової інформації щодо ризиків їх знецінення, тоді як українські стандарти

більше орієнтуються на історичну собівартість. Крім того, у країнах ЄС більш активно застосовуються автоматизовані системи обліку і прогнозування ліквідності, що забезпечує ефективніше управління оборотним капіталом.

Для порівняння було проаналізовано схему ведення обліку оборотних активів у Польщі – порівняльна характеристика наведена в таблиці 1.

Загалом, для підвищення ефективності управління оборотними активами в Україні доцільно врахувати польський досвід, який базується на кращому доступі до фінансування, податкових стимулах, цифровізації та прозорості обліку.

Облік оборотних активів в Україні та Польщі має багато спільних аспектів, однак є і важливі відмінності, зумовлені різним рівнем інтеграції у міжнародні фінансові системи та розбіжностями в податковому регулюванні.

Польща, як член ЄС, вже діє за міжнародними стандартами IFRS, що забезпечує єдині правила для оцінки активів, фінансової звітності та міжнародної торгівлі, що значно спрощує комунікацію з європейськими партнерами, дозволяє оптимізувати податкове навантаження та дає підприємствам кращий доступ до міжнародних фінансових інструментів. Крім того, у Польщі активно впроваджено механізми автоматизації складського обліку, митних процедур та контролю витрат на всіх етапах виробництва.

В Україні з 2023 року впроваджено Таксономію UA МСФЗ XBRL – оновлений електронний формат подання фінансової звітності відповідно до

Таблиця 1 – Схема ведення обліку оборотних активів у різних країнах

Аспект управління	Україна	Польща (ЄС)
Закупівля матеріалів	Оформлення договорів; Надходження ТМЦ (товарно-матеріальних цінностей); Реєстрація податкових накладних	Оформлення контрактів; Надходження ТМЦ; Облік ПДВ у межах європейського податкового законодавства
Облік запасів	Приймання та оприбуткування; Ведення складського обліку; Оцінка за собівартістю або справедливою вартістю	Оцінка за стандартами IFRS; Ведення електронного документообігу; Автоматизація складу
Виробничий процес	Використання у виробництві; Розподіл витрат (прямі, непрямі); Облік витрат за національними стандартами; Застосування систем ERP	Облік біологічних активів: Первісна оцінка, переоцінка та амортизація; Переоцінка активів за ринковою вартістю; Використання сучасних методів обліку (цифрові платформи)
Облік біологічних активів	Первісна оцінка Переоцінка та амортизація	Переоцінка активів за ринковою вартістю Використання сучасних методів обліку (цифрові платформи)
Реалізація продукції	Відвантаження та продаж; Формування податкових зобов'язань; Контроль дебіторської заборгованості	Відвантаження та міжнародна торгівля; Контроль дебіторської заборгованості; Використання автоматизованих платіжних систем
Фінансова звітність	Відображення у Балансі та Звіті про фінансові результати; Подання податкової звітності	Підготовка фінансової звітності за IFRS; Надання звітності до відповідних європейських інституцій

Джерело: складено авторами на основі аналізу національних та міжнародних стандартів

міжнародних стандартів (МСФЗ). Ця таксономія розроблена в межах проекту ЄС «Впровадження практики ЄС з бухгалтерського обліку, фінансової звітності та аудиту в Україні» (EU-FAAR) та є обов'язковою для компаній, які складають звітність за МСФЗ [9].

Починаючи з 2024 року поступово набирають чинності нові міжнародні стандарти фінансової звітності, які впливають на підприємства в Україні. Зокрема, очікується впровадження стандарту, який замінить МСБО 1 та введе уніфіковану структуру звітності й поняття «операційного прибутку». Новий стандарт (умовно МСФЗ 19) спрощує вимоги до розкриття інформації для дочірніх компаній, що не є публічно підзвітними. Важливими є зміни до МСФЗ 7, 9, 16 і 21, які стосуються класифікації зобов'язань, обліку фінансових інструментів та операцій з оренди.

Одним із найсуттєвіших нововведень є впровадження обов'язкової нефінансової звітності зі сталого розвитку (ESG-звітності). Відповідно до Директиви ЄС 2022/2464 та затвердженої Кабінетом Міністрів України стратегії, до 2030 року українські підприємства, зокрема аграрні, повинні готувати звітність про екологічний, соціальний та управлінський вплив своєї діяльності, оцінку екологічних ризиків, стратегії управління ресурсами та заходи з корпоративної соціальної відповідальності.

Для аграрних підприємств така звітність є ключовою, оскільки вона дозволяє відповідати вимогам міжнародних інвесторів і партнерів, спрощуючи вихід на європейські ринки.

Оновлена таксономія передбачає детальніше розкриття інформації про фінансові інструменти, включаючи кредити, позики, оренду та державну підтримку, що є дуже важливим для аграрного сектору. Крім того, підготовка нової версії Таксономії UA МСФЗ XBRL 2024 включатиме розширені показники щодо фінансових ризиків та зобов'язань, які є особливо значущими для аграрних підприємств, залежних від кредитування.

Український аграрний сектор є одним із компонентів національної економіки, забезпечуючи продовольчу безпеку та значну частку експортних надходжень. Облік оборотних засобів у сільському господарстві має низку особливостей, пов'язаних із сезонністю виробництва, біологічними процесами та специфікою витрат. Сезонний характер виробництва (тобто оборотні засоби – насіння, добрива, паливо, корми тощо – використовуються нерівномірно протягом року, а закупівля й накопичення запасів відбувається заздалегідь перед сезоном польових робіт) накладає певне навантаження на фінанси господарств.

Частина оборотних засобів включає біологічні активи (наприклад, молодняк тварин, посіви), які змінюють свою вартість у процесі росту; оцінка

таких активів може здійснюватися за справедливою вартістю або собівартістю.

Зазвичай оборотність в аграріїв характеризується тривалими виробничими циклами, адже вирощування культур і відгодівля худоби тривають довго (від кількох місяців до років), що впливає на формування витрат. Наприклад, витрати на озимі культури здійснюються в одному році, а врожай отримується в наступному; витрати накопичуються протягом усього періоду росту, а списуються під час збору врожаю.

У тваринництві витрати можуть накопичуватися довший час перед реалізацією продукції (утримання великої рогатої худоби тощо). Вироблена продукція (зерно, молоко, м'ясо) може зберігатися тривалий час або реалізовуватися частинами, що потребує відповідного обліку. У сільському господарстві поряд із грошовими показниками використовують натуральні показники (кількість голів худоби, центнери врожаю тощо), що є важливим для управлінського обліку.

Особливості обліку оборотних засобів аграріїв впливають на управлінські рішення, фінансове планування та податковий облік.

Попри зазначені відмінності, існують аспекти, спільні для України та країн Європи в контексті обліку оборотних активів:

1. Облік запасів сільськогосподарської продукції (сировини, готової продукції) може здійснюватися за принципом собівартості або справедливої вартості [3].

2. Контроль дебіторської та кредиторської заборгованості є необхідним для підтримання фінансової стійкості підприємства.

3. Оцінка біологічних активів (посівів, тварин тощо) як одного з компонентів агровиробництва.

4. Використання технологій обліку (ERP-систем, XBRL та ін.) для зниження ризиків та підвищення ефективності управління ресурсами.

На нашу думку, потрібно впровадити конкретні кроки для спрощення обліку оборотних активів аграрних підприємств. Наприклад, використання сучасних ERP-систем (1С:Підприємство, SAP, BAS тощо) дозволяє значно скоротити обсяг ручної роботи, підвищуючи точність обліку і швидкість аналізу даних. Запровадження єдиних стандартів звітності та податкових пільг для аграрних підприємств може суттєво знизити навантаження на бухгалтерські служби.

Перехід на електронні накладні та автоматизований облік витрат і доходів зменшить бюрократичне навантаження. Орієнтація на міжнародні стандарти фінансової звітності забезпечить прозорість фінансової інформації і спростить доступ вітчизняних компаній до міжнародних ринків капіталу.

Для аграрних підприємств важливим є перехід до стандартизованих форм подання звітності

в електронному вигляді, що спростить комунікацію з регуляторними органами (Мінфін, НБУ, НКЦПФР тощо).

Використання міжнародних стандартів підвищує прозорість фінансової інформації, зміцнює довіру інвесторів і полегшує доступ до зовнішнього фінансування. Це особливо важливо для аграрного сектору, який активно залучає іноземні інвестиції для модернізації та розширення виробництва.

Польський досвід демонструє ефективність державних програм підтримки аграріїв; в Україні доцільно розширити практику прямих субсидій та використання аграрних розписок. Ми рекомендуємо запровадити спеціалізовані кредитні програми для сільгоспвиробників з низькими відсотковими ставками. Спрощення процедур повернення ПДВ для аграрних підприємств зменшить податкове навантаження та покращить оборотність капіталу.

Польські підприємства активно використовують механізми факторингу та форфейтингу, оскільки ці інструменти фінансування оборотних активів дозволяють суттєво покращити ліквідність підприємства та скоротити ризики [10].

Запровадження схожих фінансових інструментів в Україні, податкових пільг на оборотний капітал, сприятиме фінансовій стійкості аграрного сектору.

Необхідно адаптувати європейські стандарти страхування агробізнесу для забезпечення фінансової стабільності підприємств у разі форс-мажорів (що особливо актуально в умовах воєнного стану). Польська модель розвитку аграрного сектору передбачає функціонування державних центрів логістики та зберігання сільгосппродукції – в Україні доцільно створювати аналогічні регіональні центри на базі елеваторів і транспортних вузлів.

Адаптація успішних європейських практик, впровадження новітніх стандартів звітності та автоматизація процесів є кроками для підвищення ефективності управління оборотними активами в аграрному секторі України та його інтеграції до європейського економічного простору.

Висновки. Загалом, українська система обліку оборотних активів поступово наближається до європейських стандартів, однак ще не досягла повної гармонізації. В Україні досі переважають традиційні методи обліку запасів (оцінка за собівартістю або умовно справедливою вартістю), податкові зобов'язання фіксуються через механізми реєстрації ПДВ, діють національні прин-

ципи формування фінансової звітності. Водночас спостерігається активний перехід до цифровізації, автоматизації облікових процесів та використання сучасних ERP-систем, що відповідає глобальним тенденціям.

Аналіз обліку оборотних активів в Україні та Польщі демонструє суттєві відмінності, зумовлені рівнем інтеграції у міжнародні фінансові системи, нормативно-правовим регулюванням та підходами до оцінки активів.

Український облік багато в чому базується на історичній вартості активів, тоді як у країнах ЄС (зокрема, в Польщі) акцент робиться на справедливій вартості, цифрових технологіях та автоматизації обліку. Для підвищення ефективності управління оборотними активами українських аграрних підприємств та їхньої інтеграції до європейського економічного простору необхідно:

- гармонізувати національні бухгалтерські стандарти з МСФЗ (що забезпечить прозорість фінзвітності та довіру інвесторів);
- запровадити автоматизовані системи обліку (ERP, XBRL, електронні платформи) для підвищення точності розрахунків та спрощення звітності;
- розвивати механізми фінансування (факторинг, форфейтинг, аграрні розписки, пільгові кредитні програми) для покращення ліквідності підприємств;
- оптимізувати податкове регулювання (спростити повернення ПДВ, запровадити податкові стимули для агросектору);
- адаптувати європейські підходи до управління ризиками (вдосконалити систему страхування агробізнесу).

На нашу думку, реалізація цих заходів сприятиме підвищенню фінансової стійкості аграрних підприємств та покращенню їх ліквідності і конкурентоспроможності, що є важливим кроком на шляху інтеграції України до європейського економічного простору.

Основним довгостроковим викликом для України залишається повна інтеграція національної системи бухгалтерського обліку з європейськими та міжнародними стандартами. Це вимагає подальшого вдосконалення податкової політики, адаптації облікових підходів до IFRS, розвитку цифрових рішень і спрощення контрольно-звітних процедур. Успішний перехід на зазначені стандарти дозволить аграрному сектору України отримати ширші можливості для міжнародної співпраці, залучення інвестицій та сталого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 лип. 1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 05.05.2025).
2. Про затвердження Порядку подання фінансової звітності: постанова Кабінету Міністрів України від 28 лют. 2000 р. № 419. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-п> (дата звернення: 05.05.2025).

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: наказ Міністерства фінансів України від 20 жовт. 1999 р. № 246. URL: <https://buhgalter911.com/uk/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021474.html> (дата звернення: 05.05.2025).
4. Макалюк І. В., Кашпуренко Т. О., Баранніков М. О. Становище підприємств аграрного сектору України в умовах війни: фінансово-інвестиційні аспекти. *Економіка та суспільство*. 2023. № 49. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-7>
5. Власова Н. О., Круглова О. А., Безгінова Л. І. Фінанси підприємств: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 271 с.
6. Бровко Л. І., Попенко М. С., Черенович О. В. Фінансове забезпечення формування оборотних активів сільськогосподарського підприємства. *Економіка та держава*. 2022. № 1. С. 88–92. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2022.1.88>
7. Геєнко М., Омеляненко Д. Методичні підходи до аналізу формування та ефективного використання активів у рамках невизначеності та ризику. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. 2023. № 2(94). С. 19–24. DOI: <https://doi.org/10.32782/bsnau.2023.2.4>.
8. Walton P., Aerts W. *Global financial accounting and reporting: Principles and analysis*. 5th ed. London: Cengage Learning, 2020. 520 p.
9. Покровська Н. М., Катрич Д. Р. Дефініція терміну «прибуток» в економічній науці. *Економіка та суспільство*. 2024. № 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-151>
10. Тульчинська С. О., Дергалюк М. О. Оцінювання ефективності організаційно-економічного механізму розвитку агропромислового комплексу регіонів України: монографія. Херсон : ФОП Вишемирський В. С., 2019. 196 с.

References:

1. Zakon Ukrainy “Pro bukhgalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini” vid 16 lyp. 1999 r. № 996-XIV [The Law of Ukraine “On Accounting and Financial Reporting in Ukraine” of 16.07.1999, No. 996-XIV]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (in Ukrainian)
2. Kabinet Ministriv Ukrainy. (2000, February 28). Postanova № 419 “Pro zatverdzhennia Poriadku podannia finansovoi zvitnosti” [Resolution No. 419 “On Approval of the Procedure for Submission of Financial Statements”]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF> (in Ukrainian)
3. Ministerstvo finansiv Ukrainy. (1999, October 20). Polozhennia (standart) bukhgalterskoho obliku 9 “Zapasy” [Accounting Regulation (Standard) 9 “Inventories”]. Available at: <https://buhgalter911.com/uk/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021474.html> (in Ukrainian)
4. Makaliuk, I. V., Kashpurenko, T. O., & Barannikov, M. O. (2023). Stanovyshche pidpriemstv ahrarnoho sektoru Ukrainy v umovakh viiny: finansovo-investytsiini aspekty [Situation of enterprises of the agrarian sector of Ukraine in the conditions of war: Financial and investment aspects]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, no. 49. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-7> (in Ukrainian)
5. Vlasova, N. O., Kruglova, O. A., & Bezginova, L. I. (2007). *Finansy pidpriemstv* [Finances of enterprises]. Kyiv: Tsentru uchbovoi literatury. (in Ukrainian)
6. Brovko, L. I., Popenko, M. S., & Cherenovych, O. V. (2022). Finansove zabezpechennia formuvannia oborotnykh aktiviv silskohospodarskoho pidpriemstva [Financial support for the formation of current assets of an agricultural enterprise]. *Ekonomika ta derzhava – Economy and State*, no. 1, pp. 88–92. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2022.1.88> (in Ukrainian)
7. Heienko, M., & Omelianenko, D. (2023). Metodychni pidkhody do analizu formuvannia ta efektyvnoho vykorystannia aktiviv u ramkakh nevyznachenosti ta ryzyku [Methodological approaches to the analysis of the formation and efficient use of assets in the context of uncertainty and risk]. *Visnyk Sumskoho natsionalnoho ahrarnoho universytetu – Bulletin of Sumy National Agrarian University*, no. 2(94), pp. 19–24. DOI: <https://doi.org/10.32782/bsnau.2023.2.4> (in Ukrainian)
8. Walton, P., & Aerts, W. (2020). *Global financial accounting and reporting: Principles and analysis* (5th ed.). London: Cengage Learning.
9. Pokrovska, N. M., & Katrych, D. R. (2024). Definitsiia terminu “prybutok” v ekonomichnii nauksi [Definition of the term “profit” in economic science]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, no. 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-151> (in Ukrainian)
10. Tulchynska, S. O., & Dergaliuk, M. O. (2019). *Otsiniuvannia efektyvnosti orhanizatsiino-ekonomichnoho mekhanizmu rozvytku ahropromyslovoho kompleksu rehioniv Ukrainy: Monohrafiia* [Evaluation of the effectiveness of the organisational and economic mechanism for the development of the agro-industrial complex of the regions of Ukraine: Monograph]. Kherson: FOP Vyshemyrskyi V. S. (in Ukrainian)

Стаття надійшла до редакції 29.05.2025